

FOLK OCH FÅ PÅ LILLARYDSGÅRDEN

MÅLGRUPP: FÖRSKOLAN, FÖRSKOLAKLASSEN, FRITIDSHEMMET,
ÅRSKURS 0-6, SÄRSKOLAN ÅRSKURS 1-6

PROGRAMINNEHÅLL

I programmet får eleverna möjlighet att prova på historiska tekniker som tovning, linberedning, repslageri, trådflätning, kardning, spinneri, täljning i trä och järnsmideri. På Lillarydsgården, en skånsk skogsgård, får eleverna lära sig mer om hur folk förr använde levde och även prova på olika sysslor.

I Lillarydsprogrammet gör vi ett nedslag i 1840-talets Skånska landsbygd. Eleverna ges en bild av hur människorna påverkades av den tid de levde i och hur värderingar och ideal såväl som den fysiska miljön med smuts, dåliga bostäder och knapphändig hygien formade deras liv. Gården erbjuder en helhetsmiljö med såväl byggnader som omgivningar. På Lillarydsgården får eleverna en inblick hur viktigt allt slöjdande till husbehov var, speciellt i Skånes skogs- och risbygder. Vi tittar gemensamt på olika exempel. Vi kan växtfärga garn och tova ull där vi får fram prydnadsflätade band och ullföremål med dekor i växtfärgade ullfibrer.

Vi kan tälja figurer i trä oftast bruksföremål som samtidigt kan ha dekorativa inslag.

Vi tittar på hur naturen runt gården påverkar materialval i hus, staket, redskap och matkultur. Eleverna får också höra sägner om olika folktroväsen. De kan också få lära sig en skånsk visa, ramsa, bordsbön från 1800-talet eller få prova på äldre tiders lekar.

FÖRSKOLAN

– FÖRSKOLAN SKA GE VARJE BARN FÖRUTSÄTTNINGAR ATT UTVECKLA

Normer och värden

- Ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.
- Förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.
- Ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att delta aktivt i samhället.

Omsorg, utveckling och lärande

- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära.
- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra.
- Förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen.
- förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik

FÖRSKOLEKLASSEN, CENTRALT INNEHÅLL

Skapande och estetiska uttrycksformer

- Skapande genom lek, bild, musik, dans, drama och andra estetiska uttrycksformer.

Natur, teknik och samhälle

- Olika sätt att utforska företeelser och samband i natur, teknik och samhälle, till exempel genom observationer, mätningar och samtal om iakttagelser. Hur elevnära företeelser och samband kan beskrivas, till exempel med ord och bilder eller enklare tabeller och diagram.
- Naturen och människors levnadsvillkor på hemorten och på andra platser under olika tider, utifrån elevernas erfarenhet och intressen.
- Sortering och gruppering av växter och djur samt namn på några vanligt förekommande arter.
- Hur olika människors val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling.

Lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse

- **Fysiska aktiviteter inomhus och utomhus under olika årstider och i olika väder.**

ÅRSKURS 1-3, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Historia, geografi och samhällskunskap

Att leva tillsammans

- Skildringar av livet förr och nu i barnlitteratur, sånger och filmer, till exempel skildringar av familjeliv och skola. Minnen berättade av människor förr och nu.

Att leva i närområdet

- Hemortens historia. Vad närområdets platser, byggnader och vardagliga föremål kan berätta om barns, kvinnors och mäns levnadsvillkor under olika perioder.
- Kristendomens roll i skolan och på hemorten förr i tiden.
- Förutsättningar i natur och miljö för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat

Slöjd

Slöjdens material, redskap och hantverkstekniker

- Enkla former av några hantverkstekniker, till exempel metalltrådsarbete, sågning och tovning.

Slöjden i samhället

- Slöjdföremåls funktion och betydelse som bruks- och prydnadsföremål.
- Några slöjdmaterials ursprung, som till exempel ull och svenska träslag.

Svenska och svenska som andraspråk

Tala, lyssna och samtala

- Berättande i olika kulturer, under olika tider och för skilda syften.

Idrott och hälsa

Rörelse

- Enkla lekar och danser och deras regler.

Friluftsliv och utevistelse

- Lekar och rörelse i natur- och utemiljö.

Biologi, fysik och kemi

Året runt i naturen

- Årstidsväxlingar i naturen och hur man känner igen årstider. Djurs och växters livscyklar och anpassningar till olika årstider.
- Enkla näringskedjor som beskriver samband mellan organismer i ekosystem.

Bild

Redskap för bildframställning

- Några verktyg och tekniker för bildframställning

ÅRSKURS 4-6, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Historia

Ökat utbyte och jordbrukets omvandling, ca 1700-1850

- Jordbrukets omvandling och dess konsekvenser för människor
- Vad historiska källor, till exempel dagböcker och arkivmaterial, kan berätta om Sveriges historia och om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män.

Slöjd

Slöjdens material, redskap och hantverkstekniker

- Några former av hantverkstekniker, till exempel virkning och urholkning. Begrepp som används i samband med de olika teknikerna.

Idrott och hälsa

Rörelse

- Olika lekar, spel och idrotter, inomhus och utomhus, samt danser och rörelser till musik.

Friluftsliv och utevistelse

- Lekar och andra fysiska aktiviteter i skiftande natur- och utemiljöer under olika årstider.

Biologi

Natur och samhälle

- Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskap om detta har, till exempel i jordbruket och fiske.
- Ekosystem i närmiljön, samband mellan olika organismer och namn på vanligt förekommande arter. Samband mellan organismer och den icke levande miljön.

Biologin och världsbilden

- Livets utveckling och organismers anpassningar till olika livsmiljöer

Bild

Redskap för bildframställning

- Några verktyg och tekniker för bildframställning

FRITIDSHEMMET, CENTRALT INNEHÅLL

Språk och kommunikation

- Samtala, lyssna, ställa frågor samt framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.

Skapande och estetiska uttrycksformer

- Skapande genom olika estetiska uttrycksformer, till exempel lek, bild, musik, dans och drama.
- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig

Natur och samhälle

- Olika sätt att utforska företeelser och samband i natur, teknik och samhälle, till exempel genom samtal, studiebesök och digitala medier. Hur företeelser och samband kan beskrivas, till exempel med ord och bilder.
- Byggnad och konstruktion med hjälp av olika material, redskap och tekniker.
- Närsamhällets och föreningslivets utbud av aktiviteter och platser för kultur, fritid och rekreation.

Lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse

- Utevistelse under olika årstider, samt närmiljöns möjligheter till vistelse i naturen och på andra platser för fysisk aktivitet och naturupplevelser.
- Initiera, organisera och delta i lekar av olika slag.

SÄRSKOLAN, ÅRSKURS 1-6, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Historia

Att leva tillsammans

- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap, könsroller, jämställdhet och relationer.

Att leva i Sverige

- Skildringar av livet förr och nu i barnlitteratur, sånger och filmer
- Fortiden och hur den kan iakttas i vår tid genom spår i naturen. Tidsbegreppen stenålder, bronsålder och järnålder. Barns, kvinnors och mäns levnadsvillkor.
- Förutsättningar i natur och miljö för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat.

Att undersöka verkligheten

- Tidslinjer. Begreppen dåtid, nutid och framtid

Slöjd

Slöjdens material, redskap och hantverkstekniker

- Metall, textil och trä. Materialens egenskaper och användningsområden
- Handverktyg, redskap och maskiner. Hur de benämns och används på ett säkert och ändamålsenligt sätt.

Slöjdens arbetsprocesser

- Utforskande av materialens, redskapens och verktygens möjligheter.

Slöjdens estetiska och kulturella uttrycksformer

- Föremål och berättelser som inspirationskällor och förebilder för eget skapande.

Slöjden i samhället

- Slöjdföremålens funktion och betydelse, till exempel som bruks- och prydnadsföremål.

- Några slöjdmaterials ursprung

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler, inom ämnet slöjd, för att till exempel beskriva slöjdföremål och utvärdera arbetsprocesser.

Bild

Redskap för bildframställning

- Material, verktyg och tekniker. Hur dessa kan användas för bestämda syften i två- och tredimensionella bilder.
- skapa bilder med olika verktyg, tekniker och material
- Material, verktyg och tekniker. Hur dessa kan användas för bestämda syften i två- och tredimensionella bilder.
- skapa bilder med olika verktyg, tekniker och material